

Донець В.*

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС ОПОЗИЦІЙНОЇ ТА ПРАВЛЯЧОЇ ПАРТІЙ В ІСПАНІЇ В ПЕРІОД ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Іспанія – одна з країн євро зони, що найбільше потерпає від економічної кризи. Тут спостерігається найбільший рівень безробіття (21%)[1]. Країна пережила великий спад в житловому секторі. Бюджетний дефіцит перевищив 11%. Проте Іспанія, на відміну від Греції, має точні статистичні дані. Іспанська економіка більш різноманітна, ніж грецька. Її частка в економіці євро зони становить 12%. У випадку, якщо Іспанія звернеться за допомогою в МВФ, то це матиме найдраматичніші наслідки для Європи [2]. Саме в таких умовах розгортається боротьба за владу, яка у будь-якому демократичному інформаційному суспільстві типу Іспанії не можлива без політичного дискурсу кожного з опонентів як основного інструментарію її здобуття.

Мета дослідження – визначення особливостей політичного дискурсу лідерів Соціалістичної Робочої партії (Хосе Луїса Родрігеса Сапатеро – чинного глави уряду та Альфредо Переса Рубалькаби – його наступника на цю посаду від партії та чинного міністра закордонних справ) та Народної партії (Маріано Рахоя – лідера опозиції).

Політичний дискурс – одна з форм боротьби за владу у медіа просторі шляхом комунікативних дій, в основу яких покладено прагнення здійснювати вплив на інтелектуальну, вольову та емоційну сферу адресата.

Партії змагаються в умовах відкритого інформаційного суспільства демократичної країни, можливість впливу на громадську думку у них однакова, більша увага приділяється об'єктивним вчинкам політиків, а не методам їх висвітлення для громадськості.

Аналіз політичних промов, заяв, виступів, закликів досліджуваних лідерів свідчить про використання у їх дискурсах наступних комунікативних стратегій та тактик:

- Стратегія формування емоційного настрою адресата, що включає в себе тактику єднання та звернення до емоцій адресата [3]: вмiла гра на побоюваннях населення щодо задоволення своїх базових потреб та готовність нації до рішучих змін приносить Народній партії успіх у передвиборних перегонах. Яскравим прикладом її застосування є гасло Рахоя «Я хочу бути президентом усіх іспанців» з чітким акцентом на підкреслені слова. Його промова має властиве часте і повторне вживання виразів типу «наша спільна Іспанія», «єдина Іспанська громада», «наша країна» [4-5].

- Стратегія дискредитації та нападу, що включає в себе тактику звинувачення [3]: чіткі однозначні заяви та гасла Маріано Рахоя, що базуються на невдачах та слабких моментах діяльності чинного уряду, легко сприймаються населенням та здобувають його прихильність, оскільки є «вогником надії» виходу з скрутного економічного становища.

Політичний дискурс цих партій відбувається в умовах, коли кожна з них вже мала можливість проявити себе у дії. Тому однією з причин успішності Народної партії є усталеність думки іспанського суспільства щодо циклічності процесів зміни урядів.

* студентка 3 курсу спеціальності «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: ас. Запорожець О. Ю.

Іспанська соціалістична робітничка партія зазнала найбільш нищівної за всю свою історію поразки на муніципальних і регіональних виборах у травні цього року. Тому її лідеру (Хосе Луїса Сапатеро) не залишалося нічого окрім як визнати її. Також його популярність різко впала після того, як того ж травня урядом була прийнята програма жорсткої економії, направлена на скорочення державних витрат і зниження бюджетного дефіциту. Сам Сапатеро не балотуватиметься на наступний строк. Він відкрито визнає поразку своєї партії і ніяким чином не намагається повернути втрачені власний імідж та імідж партії. Про що свідчать його досить скупі заяви чисто інформативного характеру: «я вирішив, що два терміни на цій посаді – достатній проміжок часу, щоб вирішувати долю країни. Два терміни, 8 років, і не більше». Недавній розпуск парламенту лише зменшив популярність Хосе Луїса Родрігеса Сапатеро та його партії [6].

За таких умов гідно вести політичний дискурс наступникові Сапатеро Альфреду Пересу Рубалькабі досить важко, який, хоча, завдяки своїй успішній боротьбі з ЕТА, займає верхні рядки в рейтингах. Але іспанці голосуватимуть не за персону, а за дію (хоча основною інтригою політичного дискурсу Маріано Рахоя є те, що він до сих пір нічого не говорить про свою програму виходу з економічної кризи, натомість лише зосереджує увагу іспанців на вимозі дострокових виборів) [6].

Таким чином, політичний дискурс Народної партії є більш ефективним та змістовним, оскільки містить в собі більшу кількість комунікативних елементів (публічних виступів, заяв) та прийомів (згаданих вище), а не суто виконує інформативну функцію як от репліки Сапатеро. У свідомості іспанців давно закладена думка про те, що якщо чинний уряд ввів країну у стан економічної депресії, то кардинально змінити стан речей зможе лише опозиція.

Література

1. Прес-реліз дослідження стану економічно активного населення. «EPA Segundo Trimestre 2011». – 3 ст.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ine.es/daco/daco42/daco4211/epa0211.pdf>
2. Испании не нужна финансовая поддержка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.euronews.net/2010/05/04/spain-denies-it-needs-eu-aid/>
3. Паршина О. Н. Стратегии и тактики речевого поведения современной политической элиты России/ Паршина О. Н. – Саратов: Саратовский государственный университет им. Н.Г. Чернышевского, 2005 – 325с.
4. Офіційний сайт іспанської Народної партії. Quiero ser el Presidente del Gobierno de todos los españoles. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pp.es/actualidad-noticia/quiero-ser-presidente-gobierno-todos-espanoles_5557.html
5. Discurso íntegro de Mariano Rajoy en la clausura de la convención nacional del PP. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pp.es/file_upload/noticias/pdf/5557-20111008120840.pdf
6. Испанские социалисты пойдут на досрочные выборы с новым лидером. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.euronews.net/2011/07/29/spanish-socialists-pay-price-for-economic-gloom/>